

Valašská růže

V záhlaví každého příspěvku z cyklu o přírodě Valašska je umístěn nápadný fialový květ. Tento velký květ patří rostlině, která je tradičně spojována s valašským regionem. Jmenuje se **pcháč bělohlavý (*Cirsium eriophorum*)**.

Tato statná a ostnitá bylina dosahuje výšky až 150 cm. Je typickým druhem valašských pastvin. V prvním roce vyrůstá pouze přízemní růžice listů, kvete až druhým rokem. Její životní strategie dvouleté rostliny vysvětluje, proč je tak častá na pastvinách a naopak na kosených loukách roste jen vzácně. Pokosené rostliny totiž nestačí vykvést a vytvořit semena, která zaručují přežití pcháče i v následujících letech.



Navíc ostny na rostlině fungují jako spolehlivá ochrana před pasoucím se dobytkem či ovce. A tak při toulkách po okolních kopcích můžete narazit na vypasenou louku, ze které doslova trčí statné rostliny pcháče bělohlavého.

Půvab této rostliny je **zachycen na řadě kreseb či dřevorytech místních umělců**. Stala se symbolem neúrodné valašské půdy, zdejšího těžkého života drobných rolníků, ale zároveň vyjadřuje jedinečnou krásu místní krajiny. **Často je označována jako „valašský bodlák“ nebo poetičtěji „valašská růže“**.

Pcháč bělohlavý je zařazen do Červeného seznamu cévnatých rostlin jako ohrožený druh, především díky svému roztroušenému rozšíření na území republiky. Mimo Valašsko roste ještě v nejteplejších nížinách Čech a na Moravě v Moravském krasu.

Mnoho lokalit v minulosti zaniklo přeměnou luk a pastvin na intenzivně využívaná pole. **Doufejme, že z místních pastvin nezmizí a bude dál výstižně symbolizovat drsný půvab zdejšího kraje.**

Autor: Jana Tkáčiková, botanik, Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí